

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku Naczelnika Urzędu Skarbowego w L.

przy uczestnictwie D. K. i M. J.

o wpis,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania D. K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w J.

z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od D. K. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w J. na skutek apelacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. nakazał wpisanie w dziale IV księgi wieczystej nr (...) hipoteki w kwocie 604.683 zł na wierzytelności D. K. zabezpieczonej hipoteką nr 4 w kwocie 520.000 zł, na podstawie decyzji Naczelnika (...) Urzędu Celno – Skarbowego w W. z 23 marca 2018 r. na rzecz Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Uczestnik D. K. wniósł o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od tego orzeczenia jako oczywiście uzasadnionej z powodu naruszenia art. 94 ustawy o

księgach wieczystych i hipotece oraz art. 626⁸ § 2 k.p.c., wskazując, że wpis hipoteki na zabezpieczonej hipotecznie wierzytelności został dokonany pomimo wygaśnięcia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką na nieruchomości z dniem 6 września 2018 r., podczas gdy wpisu dokonano dopiero 17 października 2018 r. W jego ocenie Sąd wieczystoksięgowy powinien uwzględnić przy dokonywaniu wpisu znaną mu urzędowo okoliczność wygaśnięcia wierzytelności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

W mającej moc zasady prawnej uchwale 7 sędziów z 16 grudnia 2009 r. (III CZP 80/09, OSNC 2010, nr 6, poz. 84) Sąd Najwyższy przesądził, że rozpoznając wniosek o wpis w księdze wieczystej, sąd związany jest stanem rzeczy istniejącym w chwili złożenia wniosku i kolejnością jego wpływu. W dniu wpływu wniosku w niniejszym postępowaniu (12 czerwca 2018 r.) nie było przeszkód do dokonania wpisu, bowiem hipoteka na nieruchomości i zabezpieczona nią wierzytelność nadal istniały. Tym samym nie można uznać, aby uwzględnienie wniosku o wpis skutkowało wydaniem oczywiście wadliwego orzeczenia. Stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów SN z 25 lutego 2016 r. (III CZP 86/15, OSNC 2016, nr 7-8, poz. 81), na które powołuje się skarżący, nie pozostaje w sprzeczności z przywołaną uchwałą składu 7 sędziów z 16 grudnia 2009 r. Możliwość uwzględniania faktów znanych sądowi z urzędu nie oznacza, że chodzi o fakty powstałe później niż chwila złożenia wniosku o wpis.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., 98 k.p.c., 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 32 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Suma zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 5 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.).